

CLASA A VII-A

BREVIAR TEORETIC ȘI EXEMPLE

Noțiuni de trigonometrie în triunghiul dreptunghic

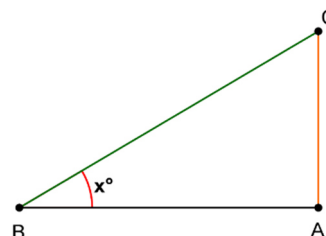
Trigonometria se referă la legăturile dintre unghiurile și laturile unui triunghi.

Definiții:

Într-un triunghi dreptunghic considerăm un unghi ascuțit cu măsura de x° și numim:

- **sinus de x°** , notat **$\sin x^\circ$** , raportul dintre lungimea catetei opuse și lungimea ipotenuzei;
- **cosinus de x°** , notat **$\cos x^\circ$** , raportul dintre lungimea catetei alăturate și lungimea ipotenuzei;
- **tangentă de x°** , notată **$\operatorname{tg} x^\circ$** , raportul dintre lungimea catetei opuse și lungimea catetei alăturate;
- **cotangentă de x°** , notată **$\operatorname{ctg} x^\circ$** , raportul dintre lungimea catetei alăturate și lungimea catetei opuse.

$$\sin x^\circ = \frac{AC}{BC}, \quad \cos x^\circ = \frac{AB}{BC},$$
$$\operatorname{tg} x^\circ = \frac{AC}{AB}, \quad \operatorname{ctg} x^\circ = \frac{AB}{AC}.$$

Sinusul, cosinusul, tangenta și cotangenta se numesc **funcții trigonometrice**.

Proprietățile funcțiilor trigonometrice:

- $\sin x^\circ = \cos (90^\circ - x^\circ),$ $\cos x^\circ = \sin (90^\circ - x^\circ),$
 $\operatorname{tg} x^\circ = \operatorname{ctg} (90^\circ - x^\circ),$ $\operatorname{ctg} x^\circ = \operatorname{tg} (90^\circ - x^\circ);$
- $\sin x^\circ < 1, \cos x^\circ < 1;$
- $\sin^2 x^\circ + \cos^2 x^\circ = 1.$

Valorile funcțiilor trigonometrice pentru unghiurile cu măsura de 30° , 45° , 60° .

	30°	45°	60°
sin	$\frac{1}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$
cos	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{1}{2}$
tg	$\frac{\sqrt{3}}{3}$	1	$\sqrt{3}$
ctg	$\sqrt{3}$	1	$\frac{\sqrt{3}}{3}$

Aplicații

- Se consideră triunghiul ABC cu $\angle A = 90^\circ$, $AB = 3$ cm, $BC = 5$ cm și $CA = 4$ cm.

Calculați:

- a) $\sin B$; b) $\cos B$; c) $\operatorname{tg} C$; d) $\operatorname{ctg} C$.

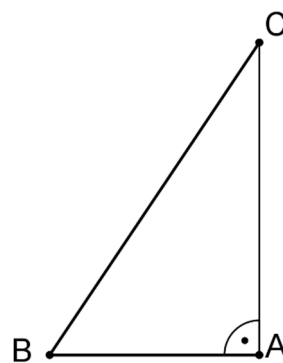
Soluție:

a) $\sin B = \frac{AC}{BC} = \frac{4 \text{ cm}}{5 \text{ cm}} = \frac{4}{5} = 0,8;$

b) $\cos B = \frac{AB}{BC} = \frac{3 \text{ cm}}{5 \text{ cm}} = \frac{3}{5} = 0,6;$

c) $\operatorname{tg} C = \frac{AB}{AC} = \frac{3 \text{ cm}}{4 \text{ cm}} = \frac{3}{4} = 0,75;$

d) $\operatorname{ctg} C = \frac{AC}{AB} = \frac{4 \text{ cm}}{3 \text{ cm}} = \frac{4}{3} = 1,(3);$

2. În triunghiul ABC cu $\angle A = 90^\circ$, $\operatorname{ctg} C = 0,(3)$. Știind că:

a) $AB = 18 \text{ cm}$, calculați AC ;

b) $AC = 17 \text{ cm}$, calculați AB .

Soluție:

a) $\operatorname{ctg} C = \frac{AC}{AB} \Rightarrow \frac{AC}{18} = 0,(3) \Rightarrow \frac{AC}{18} = \frac{1}{3} \Rightarrow AC = 6 \text{ cm}.$

b) $\operatorname{ctg} C = \frac{AC}{AB} \Rightarrow \frac{17}{AB} = 0,(3) \Rightarrow \frac{17}{AB} = \frac{1}{3} \Rightarrow AB = 51 \text{ cm}.$

3. În triunghiul ABC , construim înălțimea AD , D interior laturii BC . Știind că $AD = 6 \text{ cm}$, $BD = 2\sqrt{3} \text{ cm}$ și $AC = 6\sqrt{2} \text{ cm}$, determinați:

a) $\angle ABC$ b) $\angle ACB$ c) $\angle BAC$.

Soluție:

a) În $\triangle ADB$ cu $\angle D = 90^\circ$, avem $\operatorname{tg} B = \frac{AD}{BD}$, deci

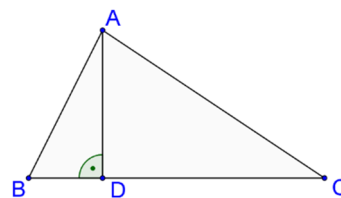
$$\operatorname{tg} B = \frac{6 \text{ cm}}{2\sqrt{3} \text{ cm}} = \frac{3}{\sqrt{3}} = \sqrt{3}, \text{ de unde rezultă}$$

$$\angle ABC = 60^\circ;$$

b) În $\triangle ADC$ cu $\angle D = 90^\circ$, avem $\sin C = \frac{AD}{AC} = \frac{6 \text{ cm}}{6\sqrt{2} \text{ cm}} = \frac{1}{\sqrt{2}}$

$$= \frac{\sqrt{2}}{2}, \text{ așadar } \sin C = \frac{\sqrt{2}}{2}, \text{ de unde rezultă că } \angle ACB = 45^\circ;$$

c) $\angle BAC = 180^\circ - \angle ABC - \angle ACB = 180^\circ - 60^\circ - 45^\circ = 75^\circ.$

INSPECTORATUL
ȘCOLAR
JUDEȚEAN
SATU MARE

